

Perfecti

Defecti

P.S. Te iubesc (ecranizat *P.S. I Love You*)

Suflete pereche (ecranizat *Love, Rosie*)

Prietenul nevăzut

Dispărăuți fără urmă

Mulțumesc pentru amintiri

Cartea viitorului

Cadoul

Întâlnire cu Viața

O sută de nume

Cum să te îndrăgostești

Anul în care te-am întâlnit

CECELIA AHERN

ROAR

30 de femei. 30 de povesti

Traducere din limba engleză și note de
Gabriel Tudor

spune că și dorește să îl înghită pământul, să dispară; ei bine, în carte apare o lume de sub pământ, în care se refugiază femeile atunci când nu mai fac față sentimentului de rușine: pământul se deschide, la propriu, și ele coboară acolo –, pentru altele, narațiunea va juca rolul principal, iar jocul de cuvinte va trece pe planul secund.

Astfel, în spiritul transpunerii în planul *mot à mot*, în carte întâlnim o femeie care se destramă, copleșită de greutăți (*unravelling*); o femeie care mânâncă fotografii – se hrănește cu amintiri, cuprinsă de nostalgie la gândul vremurilor ferice din trecut; o femeie care are un ceas ce ticăie înfiorător de tare – ceasul biologic; o femeie căreia neurologii îi descoperă o pană în creier și care pare exagerat de distrată și de neatentă, însă, în realitate, este pur și simplu epuizată (*feather-brain*); o femeie care începe să poarte pantofii soțului ei și reușește să vadă viața așa cum o vede el (*walking in his shoes*).

Câteva dintre povestiri pornesc de la jocuri de cuvinte sau expresii intraductibile – în aceste cazuri, a fost păstrată povestea originală, iar jocul de cuvinte a fost explicat în așa fel încât narațiunea să aibă sens și semnificația ei să fie redată cât mai fidel. Astfel, *strong suit* din limba engleză, cu traducerea literală de „costum puternic“ și cu sensul figurat de „punct forte“, a fost explicat, iar personajul își cauță punctul forte... sub forma unui obiect de îmbrăcăminte. În mod similar, *cherry picking* („a culege cireșe“) și-a găsit echivalentul în „a alege ce-i mai bun“, iar personajul învață să aleagă ce-i mai bun în viață pornind de la o slujbă într-o livadă de cireși.

Cuprins

Femeia care dispărea încet	15
Femeia care era ținută pe raft	29
Femeia căreia i-au crescut aripi	39
Femeia care a fost hrănita de un rățoi	49
Femeia care s-a pomenit cu urme de mușcături pe piele	59
Femeia care credea că i s-a stricat oglinda	75
Femeia care a fost înghițită de podea și a întâlnit dedesubt o mulțime de alte femei	89
Femeia care a comandat specialitatea de somon	107
Femeia care mânca fotografii	117
Femeia care și-a uitat numele	127
Femeia care avea un ceas ce ticăia	143
Femeia care a sădit semințele îndoielii	153
Femeia care și-a returnat și și-a schimbat soțul	167
Femeia care și-a pierdut simțul practic	189
Femeia care a umblat în pantofii bărbatului ei	197
Femeia care avea o pană în creier	211
Femeia care-și ținea inima pe mâncă	225

Femeia care purta roz	235
Femeia care a fost luată de vânt	259
Femeia care avea un punct forte	267
Femeia care vorbea femineza	281
Femeia care a descoperit lumea într-o stridie	293
Femeia care proteja gonadele	303
Femeia care a fost înghesuită într-un sertar	309
Femeia care a sărit într-o căruță cu muzicanți	319
Femeia care zâmbea	333
Femeia care credea că iarba e mai verde în curtea vecinilor	337
Femeia care se destrăma	347
Femeia care alegea ce-i mai bun	361
Femeia care urla	369

Femeia care dispărea încet

1

Cineva bate ușor la ușă și apoi o deschide. Asistenta Rada intră în încăpere, închizând ușa în urma ei.

— Sunt aici, spune femeia, încetisor.

Rada scrutează cu atenție camera, urmărind sunetul vocei ei.

— Sunt aici, sunt aici, sunt aici, sunt aici, sunt aici, repetă femeia, în șoaptă, până ce Rada încetează să mai caute cu privirea.

Are ochii ațintiți prea sus și se concentrează pe partea stângă a camerei, spre găinațul de pasăre întins pe pervaz de ploaia domoală ce a căzut neîncetat vreme de trei zile.

Femeia oftează delicat, așezată pe bancheta încastrată în perete chiar lângă pervaz. Dincolo de geam se zărește campusul studentesc. A venit la Spitalul Universitar atât de încrezătoare că va fi vindecată, dar acum, după șase luni, se simte ca un cobai, examinată și întoarsă pe toate părțile de medici și de cercetători care depun eforturi tot mai disperate pentru a-i înțelege boala.

A fost diagnosticată cu o tulburare genetică rară și complexă, care duce la dispariția cromozomilor din trupul ei. Aceștia nu se autodistrug, nici nu se descompun, nici măcar nu suferă mutații – toate funcțiile organelor ei par perfect normale; analizele relevă că totul e în ordine și că femeia e pe deplin sănătoasă. Mai simplu spus, ea dispără, dar este încă aici.

La început, dispariția ei a fost treptată, lentă. Abia dacă observai ce se întâmpla. Toată lumea din jur se mira – „Aaa, scuză-mă, n-am văzut că ești și tu aici!“, mulți nu-i mai distingea bine conturul corpului și se împingeau în umerii ei, o călcau pe picioare, dar nu se alarma nimeni. Sau cel puțin nu la început.

Dispărerea într-un ritm uniform. Nu era ca și cum i-ar fi dispărut câte un braț sau câte un picior, ori ar fi rămas, brusc, fără o ureche; era o dispariție egală, lentă; femeia se împuțina. Devinea o licărire stinsă, ca aburul ce se ridică, dansând parcă, de pe o autostradă fierbinte, vara. Era un contur palid, cu un nucleu nestatornic. Dacă-ți concentrai bine privirea, puteai ghici unde se află, în funcție de fundal și de ce era în jurul ei. Și-a dat repede seama de un lucru: cu cât încăperea era mai dezordonată și mai aglomerată, cu atât putea fi văzută mai ușor de ceilalți oameni. Practic, era invizibilă dacă stătea în fața unui perete gol. Așa că a început să caute tapetele de perete cu modele vii, ca un pictor care-și cauță pânza cea mai potrivită, se așeza pe scaune împodobite cu țesături decorative; astfel, silueta ei estompa modelul și le dădea oamenilor motive să se concentreze, să privească

mai atent. Chiar și când a devenit de-a dreptul invizibilă, ea încă se luptă să fie zărită.

Cercetătorii și medicii au examinat-o luni în sir, jurnaliștii i-au luat interviuri, fotografii au făcut tot posibilul să-o immortalizeze pe peliculă, dar niciunul dintre ei nu încerca neapărat să ajute să se vindece. De fapt, oricât de grijulii și de amabili erau unii dintre ei, cu cât starea femeii se agrava, cu atât îi incita mai tare situația. Ea era pe cale să dispară cu totul și nimeni, nici măcar cei mai mari experți din lume, nu avea habar de ce.

— A venit o scrisoare pentru tine, îi spune acum Rada, smulgând-o din gândurile în care era cufundată. Cred că vrea să o citești pe data.

Curiozitatea fiindu-i stârnită, femeia își abandonează gândurile.

— Sunt aici, sunt aici, sunt aici, sunt aici, rostește ea abia auzit, aşa cum fusese instruită să facă.

Rada urmează sunetul vocii ei, ținând în mâna plicul din hârtie tare, pe care apoi îl întinde către spațiul gol din fața ei.

— Mulțumesc, spune femeia, luând plicul și studiindu-l.

Deși hârtia are o nuanță elegantă, de roz prăfuit, îi amintește de invitațiile la petrecerile pentru copii pe care le primea când era mică și se simte la fel de entuziasmată ca atunci. Rada e și ea nerăbdătoare, ceea ce o face pe femeie curioasă. Nu e un lucru ieșit din comun să primească scriitori – în fiecare săptămână sosesc zeci de plicuri, din toată lumea; experți care-și dau cu părerea, profitori dornici să-i devină prieteni, fundamentaliști religioși care vor să fie

alungată, ca o piață rea, indivizi libidinoși care o imploră să
Respele de la voie să-și împlinească toate dorințele depravate cu o
femeie pe care o simt, dar n-o pot vedea. Dar acum trebuie
să recunoască: are impresia că acest plic, ce poartă numele ei
scris cu litere mari și caligrafice, e diferit de toate celelalte.

— Recunosc plicul, îi spune Rada, bucuroasă, aşezându-se lângă ea.

Femeia desface cu băgare de seamă plicul scump. Atingerea lui îi oferă o senzație deosebită, simte în el ceva plin de promisiuni și de alinare. Scoate biletul scris de mâna din plic.

— Profesoara Elizabeth Montgomery, citesc ele, într-un glas.

— Știam eu! În sfârșit! exclamă Rada, căutând mâna în care ține biletul și strângându-i-o cu putere.

2

— Sunt aici, sunt aici, sunt aici, sunt aici, repetă femeia, pe când echipa medicală o ajută să se mute într-un alt spital, care o va adăposti pentru cine știe câtă vreme.

Rada și alte câteva asistente de care s-a apropiat o însoțesc de la salon la limuzina trimisă de Elizabeth Montgomery, care o așteaptă în fața ușii. Nu toți medicii s-au adunat să-și ia rămas-bun de la ea; cei absenți protestează față de plecarea neașteptată a femeii, după toate eforturile lor și după totă dedicarea de care dăduseră dovdă.

— Sunt în mașină, șoptește ea și portiera se închide.

3

Dispariția nu implică nicio durere fizică. Nu doare de loc. Pe plan emoțional, însă, lucrurile stau cu totul altfel.

Avusese pentru prima oară senzația că dispără, pur și simplu, după ce împlinise cincizeci de ani, dar n-a devenit conștientă de disiparea ei fizică decât în urmă cu trei ani. Procesul era lent, însă constant. I se spunea întruna „N-am văzut că erai și tu aici“ sau „N-am auzit când te-ai strecurat înăuntru“, ori o colegă se oprea din vorbit și lăua de la început o poveste pe care ea o auzise deja, căci fusese acolo tot timpul, dar colega n-o observase. Cu timpul, ea a obosit să le tot repete celorlalți că era lângă ei din start și frecvența acestor comentarii o îngrijora. A început să poarte haine în culori vii, chiar tipătoare, și-a vopsit părul într-o nuanță mai deschisă, vorbea mai tare, gesticula, mergea cu pași apăsați – totul ca să se facă remarcată în multime. Simțea nevoia fizică de a apuca oamenii de obrajii, întorcându-le fețele în direcția ei și forțându-i să o privească în ochi. Voia să strige: *Uitați-vă la mine!*

În cele mai grele zile se întorcea acasă cu totul copleșită și disperată. Se privea în oglindă doar ca să se asigure că mai era acolo, să-și reamintească ei înseși că există; începuse chiar să poarte în poșetă o oglindă mică, pentru acele momente în care se afla în metrou și era sigură că dispăruse.

Crescuse în Boston, apoi se mutase în New York, gândindu-se că un oraș cu opt milioane de locuitori era locul ideal în care să găsească prietenie, iubire, relații, să înceapă o

viață nouă. Și multă vreme chiar așa fusese, dar ultimii ani o învățaseră altceva: cu cât erau mai mulți oameni în jur, cu atât se simțea mai singură. Deoarece singurătatea ei era amplificată. Acum era în concediu medical, dar înainte lucrase pentru o companie ce asigura servicii financiare globale, având 150.000 de angajați răspândiți în peste 156 de țări. Sediul din Park Avenue, unde se afla și biroul ei, adăpostea aproape trei mii de angajați și, totuși, pe măsură ce treceau anii, ea se simțea tot mai trecută cu vederea și ignorată.

La treizeci și opt de ani intrase prematur în menopauză. Transpira abundant în pat, adesea atât de rău încât trebuia să schimbe așternuturile de două ori pe noapte. Se simțea frustrată, copleșită de o furie explozivă. În perioada aceea, voia să fie absolut singură. Anumite țesături îi iritau pielea și îi înrăutățeau bufeurile, iar bufeurile o înfuriau și mai tare. În doi ani luase în greutate zece kilograme. Își cumpăra haine noi, dar nimic nu părea să-i vină bine. Nu se simțea comod în propria piele, era nesigură pe ea la ședințele dominate de bărbați, la care altădată se simțea ca peștele în apă. I se părea că toți bărbații din încăpere știau, că toată lumea vedea cum i se înroșea brusc gâtul, cum îi transpira fața, iar hainele i se lipeau de piele în mijlocul unei prezentări sau al unui prânz de afaceri. Nu voia să se uite nimeni la ea în asemenea momente. Nu voia să vadă nimeni.

Seară, când ieșea în oraș, vedea trupuri feminine tineri, în rochii minusculi și pantofi cu tocuri ridicol de înalte, unduindu-se în ritmul melodiiilor pe care și ea le știa și le

fredona, căci trăia încă pe această planetă – deși planeta nu mai era croită pentru ea –, în vreme ce bărbații de vîrstă ei acordau mai multă atenție tinerelor de pe ringul de dans, ignorând-o aproape cu desăvârsire.

Chiar și acum, ea încă este o persoană reală, care mai are ceva de oferit lumii, însă nu se simte dorită.

„Femeia care se micșorează“ și „Femeia care dispare“ – așa o numeau ziarele; la cincizeci și opt de ani, ajunsese în titlurile de-o șchioapă ale publicațiilor de pretutindeni. Specialiști din toată lumea veneau să-i cerceteze corpul și mintea, doar pentru a pleca învînși, incapabili să ajungă la vreo concluzie. În ciuda acestui lucru, se scriseseră multe articole științifice, se acordaseră premii, iar oamenii de știință fuseseră aplaudați pentru opiniile emise în cazul ei.

Au trecut șase luni de la ultima ei criză, care a făcut-o aproape translucidă. Acum, din trup abia dacă i-a rămas o licărire și se simte epuizată. Știe că medicii n-o pot vindeca; privește cum fiecare specialist vine la ea cu mult entuziasm, o consultă incitat, dar apoi pleacă dezarmat. De fiecare dată când vede cum specialistii își pierd speranța, femeia simte că propria speranță se macină și mai mult.

4

Când ajunge la Provincetown, în Cape Cod, noua ei destinație, incertitudinea și teama lasă loc speranței la vederea priveliștii ce i se infățișează înainte. Elizabeth Montgomery

o așteaptă în ușa clinicii; cândva un far abandonat, clădirea se înalță acum ca un simbol maiestuos al speranței regăsite.

Şoferul îi deschide portiera. Femeia coboară.

— Sunt aici, sunt aici, sunt aici, sunt aici, spune ea încetîșor, croindu-și drum pe alei, spre a-și întâlni gazda.

— Ce Dumnezeu şuşoşteşti acolo? o întrebă Elizabeth Montgomery, încruntându-se.

— Cei de la spital m-au învăţat să spun asta, explică femeia încet. Pentru ca oamenii să ştie unde sunt.

— Nu, nu, nu! Aici nu trebuie să vorbeşti aşa, o opreşte dr. Montgomery cu un ton aspru.

La început, femeia se simte dojenită și se înfurie la gândul că a pornit cu stângul chiar de la bun început. Abia apoi își dă seama că dr. Montgomery o priveşte drept în ochi, îi înveleşte umerii cu o bine-venită pătură moale de caşmir și o conduce pe scări către far, în vreme ce şoferul îi ia bagajele. Este primul contact vizual pe care l-a avut cu cineva – cu excepția pisicii din campus – de ceva vreme.

— Bine ai venit la Farul Montgomery al Progresului pentru Femei, începe gazda, conducând-o prin clădire. E un titlu cam narcisist și cam pretențios, recunosc, dar a prins de minune. La început i-am spus Refugiu Montgomery pentru Femei, dar am schimbat rapid denumirea asta. Mi se pare că „refugiu“ sună negativ; ca un fel de fugă, de retragere din fața a ceva dificil, periculos și dezagreabil. Parcă ai simți fiori de teamă, parcă te-ai da înapoi, te-ai micșora, ai vrea să abandonezi. Nu! Nu aici. Aici noi procedăm tocmai invers. Aici progresăm. Mergem înainte, avansăm, ne ridicăm, creștem.

Da, da, da, este exact ce are ea nevoie. Nu trebuie să meargă înapoi, nu trebuie să privească înapoi!

Dr. Montgomery o conduce către recepție. Clădirea frularui, deși frumoasă, pare straniu de pustie.

— Tiana, iată-o pe noua noastră locatară.

Tiana o privește și ea drept în ochi și-i întinde cheia camerei:

— Bine ai venit!

— Mulțumesc, șoptește femeia. Dar cum de m-a văzut? se miră ea.

Dr. Montgomery o strânge pe după umeri cu un gest afectuos.

— Avem multe de făcut. N-ai vrea să începem?

Prima lor ședință are loc într-o încăpere ale cărei ferestre dau spre plaja Race Point. Auzind valurile cum se sparg de stânci și țipetele pescărușilor, mirosind aerul sărat, lumânările parfumate, departe de mediul tipic, steril, de spital, care i-a servit până acum drept fortăreață, femeia își permite să se destindă.

Elizabeth Montgomery – șaizeci și sase de ani, o mințe sclipitoare și nenumărate diplome, șase copii, un divorț, două căsnicii; era, fără îndoială, cea mai fermecătoare femeie pe care o văzuse vreodată în carne și oase – stă într-un scaun de răchită, având sub ea perne pufoase, imense, și toarnă ceai de mentă în două cești.

— Teoria mea, spune dr. Montgomery, strângându-și picioarele sub ea cu un gest elegant, este că tu însăși îți-ai provocat dispariția.

— Eu m-am făcut să dispar?! întrebă femeia, auzind Respec cum tonul vocii îi devine strident și simțind cum scăparea furiei destramă linștea ei efemeră.

Dr. Montgomery afișează iar acel surâs fermecător.

— Nu te învinovățesc doar pe tine. Poți împărți vina cu întreaga societate. Dar blamez adularea și sexualizarea femeilor tinere. Blamez accentul care se pune pe frumusețe și pe înfățișare, presiunea de a te conforma, ca femeie, aşteptărilor celorlalți, lucru care nu le este cerut și bărbaților.

Vocea ei e hipnotizantă. E blândă. E fermă. E lipsită de orice mânie. Sau condamnare. Sau amărciune. Sau tristețe. Pur și simplu *este*. Pentru că toate, pur și simplu, *sunt*.

Femeia simte că i se face pielea de găină. Se ridică și iniția îi bate năvalnic. E ceva ce nu a mai auzit până atunci. E prima teorie nouă, după multe luni, iar această teorie o zguduiе, o tulbură fizic și emoțional.

— Așa cum îți poți imagina, mulți dintre colegii mei bărbați nu sunt de acord cu mine, spune ea, pe un ton ironic, după care soarbe din ceai. E o pastilă amară. Pentru ei. Așa că am început să cercetez singură fenomenul. Să știi că nu ești singura femeie care dispare pe care am întâlnit-o.

Femeia cască ochii de mirare.

— Am făcut tot felul de teste și am studiat femeile, așa cum acei experți te-au analizat pe tine, dar mi-a luat ceva timp să-mi dau seama cum trebuie tratată corect problema ta. A trebuit să îmbătrânesc și eu, la rândul meu, spre a putea înțelege pe deplin. Am studiat și am scris despre asta foarte mult; pe măsură ce îmbătrânesc, femeile sunt excluse din

lumea în care trăiesc. Nu mai apar la televizor sau în filme, în revistele de modă. Apar doar în reclame, spre a exemplifica uzura corpului și bolile bătrâneții, ca să promoveze poziuni și loțiuni care alungă efectele îmbătrânerii, de parcă îmbătrânerirea ar fi ceva cu care trebuie să te lupti. Îți sună cunoscut?

Femeia încuvăințează din cap, iar Montgomery continuă:

— Femeile în vîrstă sunt prezentate la televizor ca niște zgrițuroaice invidioase, care distrug perspectivelor tinerilor și mai ales pe ale femeilor tinere, sau ca persoane ce pot doar reacționa față de alții, neputincioase să-și călăuzească propriile vieți; mai mult, de îndată ce împlinesc cincizeci și cinci de ani, prezența lor la televizor încetează cu totul. Este ca și cum n-ar mai exista. Confruntată cu situația asta, am descoperit că femeile pot să interiorizeze aceste „realități“. Concluziile mele au fost discreditate, ca fiind „propagandă feministă“, dar nu fac nicio propagandă. Pur și simplu observ ce se petrece.

Își soarbe ceaiul de mentă și o privește pe femeia care dispără încet; pe chipul acesteia se vede că începe să se împacheze cu ceea ce aude.

— Deci ați mai văzut femei ca mine? întrebă femeia, încă uluită.

— Tiana, de la recepție, era exact ca tine atunci când a sosit aici, acum doi ani.

Tace, lăsând cuvintele să se întipărească bine în mintea ei, apoi o întrebă:

— Pe cine ai văzut când ai intrat?

— Pe Tiana, răspunde femeia.